

The Relationship between Administrators' Leadership and Teacher' Competencies in the School under Chaiphum Primary Educational Service Area Office 2

Nuttaprarit Kotewongthong^{1*} and Niyada Piampuechana²

¹ Student, Master of Education Program in Educational Administration, Northeastern University, Thailand

² Assistant Professor, Lecturer, Department of Educational Administration, Northeastern University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: nuttaprarit2535@gmail.com

ABSTRACT

This research aimed to study (1) administrators' leadership, (2) teachers' competency in schools, and (3) the relationship between administrators' leadership and teachers' competency in schools under the Office of Chaiphum Primary Educational Service Area 2. The research method was correlational research. The sample group used in this research was school administrators and teachers under the Office of Chaiphum Primary Educational Service Area 2, with the total number of 335 people. The sample size was determined using Taro Yamane formula and stratified random sampling method. The instrument used was a 5-level rating scale questionnaire with content validity at 0.67-1 and reliability of questionnaire on administrators' leadership, core competency of teachers in schools and functional competency of teachers in schools = 0.981, 0.982, and 0.981, respectively. The statistics used to analyze data comprised frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient. The research results were found that: 1) The administrators' leadership was rated at a high level, when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest level of practice was the aspect of teaching and learning support using digital technology. 2) Teachers' competency in schools consisted of (1) core competency of teachers in schools, in overall, was rated at a high level, when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest level of practice was classroom management, (2) teachers' competency in schools, in overall, was rated at a high level, when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest level of practice was building relationship and cooperation with community for learning management. 3) The relationship between administrators' leadership and teachers' competency in schools, in overall, was found that it was rated at a very high level of positive relationship, with statistical significance at .01 level.

Keywords: Leadership of Administrators, Teacher Competence, Teachers in Educational Institutions

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ณัฐพรฤทธิ์ โคตรวงทอง^{1*} และ นิยดา เปี่ยมพิชนะ²

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: nuttaprorit2535@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (2) สมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา และ (3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นระเบียบวิธีการศึกษาเชิงสหสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 กำหนดขนาดโดยใช้สูตร Taro Yamane สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวนทั้งสิ้น 335 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.67-1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหาร สมรรถนะหลักของครูผู้สอนในสถานศึกษา และสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา เท่ากับ 0.981 0.982 0.981 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) สมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา ประกอบด้วย (1) สมรรถนะหลักของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (2) สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะครูผู้สอนในสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำของผู้บริหาร, สมรรถนะของครู, ครูผู้สอนในสถานศึกษา

© 2024 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ซึ่งเกิดจากสติปัญญาของมนุษย์ทำให้บริบทของการจัดการศึกษาต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ ซึ่งเป็นวิถีใหม่ของโลกปัจจุบันที่มีนวัตกรรมเกิดขึ้นมากมายที่เป็นโลกของดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ผู้นำที่จะต้องมีความรู้ความสามารถนำพาองค์กรให้ดำรงอยู่และแข่งขันกับองค์กรอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยต้องมีภาวะผู้นำซึ่งเป็นความสามารถด้านอิทธิพลต่อบุคคลอื่นหรือกลุ่มคนเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายโดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ทั้งการมีอิทธิพลต่อผู้อื่นและการมีปฏิสัมพันธ์โดยการถ่ายทอดแนวคิดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่บรรลุผลสำเร็จตามการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลต้องมีการจัดหาสื่อซอฟต์แวร์หรือเครื่องมือแท็บเล็ต คอมพิวเตอร์แบบพกพาที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้การแสวงหาความรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนสื่อการเรียนการสอนที่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบนี้จะเกิดได้อย่างมีประสิทธิภาพผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสนับสนุนและส่งเสริมดำเนินการเปลี่ยนแปลงวิธีเรียนวิธีสอนซึ่งจะเกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ อีกมากมายในสถานศึกษาปัจจุบันนี้การจัดการเรียนรู้สามารถแสวงหาองค์ความรู้ได้บนสื่อการเรียนทางอินเทอร์เน็ตแบบไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่สื่อที่นำมาใช้ต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ (จิณณวัตร ปะโคทัง, 2561) ผู้นำ คือ ผู้ที่เป็นหลักสำคัญให้กับ

องค์การมีความรู้ในเรื่องงานขององค์การเป็นอย่างดีสามารถให้คำแนะนำแก่เพื่อนร่วมงานได้มีความรับผิดชอบต่อประสิทธิผลขององค์การอุทิศตนและมุ่งมั่นเพื่ออนาคตและความสำเร็จในอนาคตขององค์การได้รับความเชื่อถือและเชื่อฟังจากเพื่อนร่วมงานในการจัดกิจกรรมและการสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มหรือในองค์การ เติบโตรับฟังและพูดคุยกับเสียงเรียกร้องที่สร้างสรรค์ให้เป็นที่ยอมรับทั้งองค์การ มีจิตใจเปิดกว้างและมีวิสัยทัศน์ แสวงหาโอกาส นวัตกรรมและความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องมีความเต็มใจทำงานในสภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่นและสภาพแวดล้อมที่ขาดลำดับสายงานบริหารโดยปล่อยให้ผู้อื่นเล่นบทบาทผู้นำได้ ส่วนภาวะผู้นำเป็นการใช้อิทธิพลของผู้นำกับผู้ตามโดยการโน้มน้าวใจการสร้างค่านิยมและความเชื่อให้คล้อยตามและปฏิบัติงานให้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นภายในองค์การเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ (กันตชาติ กุดนอก, 2565)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาควรมีลักษณะเป็นภาวะผู้นำยุคดิจิทัลซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ภาวะผู้นำของผู้บริหารได้ยึดกรอบแนวคิดและทฤษฎีของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลเป็นหลักสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ดังที่ผลการเปรียบเทียบจากรายงานผลการดำเนินงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขึ้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขึ้นพื้นฐาน (O-NET) จะต้องได้รับการพัฒนาทุกกลุ่มสาระ ปีการศึกษา 2564 คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 40.19ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 36.25กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 50.38 ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 46.31 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 39.22 ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 32.15 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 36.83 ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 33.83 และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศร้อยละ 34.31 ระดับเขตพื้นที่ร้อยละ 32.69 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2566) จากสภาพปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนเกิดสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานเพื่อขับเคลื่อนให้ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขึ้นพื้นฐานระดับชาติ (O-NET) มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ดังที่ รายงานผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2565 สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ได้กำหนดกลยุทธ์และแนวทางในการดำเนินงาน อาทิ กลยุทธ์ที่ 1การพัฒนากระบวนการจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ1) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์การ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 2) เพิ่มประสิทธิภาพ ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาและหน่วยงานใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการศึกษา 3) พัฒนาระบบนิเทศ ติดตามการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ 4) พัฒนาศักยภาพผู้บริหารครูและบุคลากรในสังกัดอย่างมีคุณภาพด้วยรูปแบบที่หลากหลาย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2566) ดังนั้นภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะเข้าไปช่วยให้ครูมีสมรรถนะและสามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จและมีผลงานได้ตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดหรือสูงกว่า

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลผู้บริหารกับสมรรถนะของครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษาอันจะส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2
2. เพื่อศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 262 แห่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 232 คน และ ครูผู้สอน จำนวน 1,828 คน รวมทั้งสิ้น 2,060 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน และครูผู้สอน จำนวน 297คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 335คน จากสถานศึกษา 79แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณจากสูตรของ Taro Yamane (1973) ที่ ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม .05 และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) เพศ 2) วุฒิ การศึกษา 3.) ตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งกำหนดคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งกำหนดคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีสมรรถนะของครูผู้สอนระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีสมรรถนะของครูผู้สอนระดับมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีสมรรถนะของครูผู้สอนระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีสมรรถนะของครูผู้สอนระดับน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีสมรรถนะของครูผู้สอนระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนโดย ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.2.1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษากับสมรรถนะของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ ดำเนินการ

2.2.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดที่กำหนด วิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

2.2.3 นำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นขอคำแนะนำ และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามจาก ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

2.2.4 นำแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญมาหาความตรงเชิงเนื้อหาและค่าดัชนีความสอดคล้องได้ค่าดัชนี (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

ให้ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

เกณฑ์การพิจารณาข้อคำถาม พิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่น้อยกว่า 0.50 (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2552) ผลของค่าความตรงเชิงเนื้อหาหาค่าเท่ากับ 0.67 – 1 และต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ (Try Out) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ เสนอประธาน และกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คือ โรงเรียนภูมิวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไปแสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแสดง

2.2.5 นำผลที่ได้มาพิจารณาและปรับปรุง ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัย

2.2.6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือหนังสือจากคณะ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อแจ้งให้ทราบถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการวิจัย

3.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 และกำหนดวันรับคืนแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยใช้โปรแกรม Google Form สร้างแบบสอบถามออนไลน์ส่งถึงกลุ่มตัวอย่างรวมจำนวน 335 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 335 ฉบับ คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

3.3 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการคำนวณค่าทางสถิติดังกล่าว โดยอาศัยการคำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553)

4.51 - 5.00 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

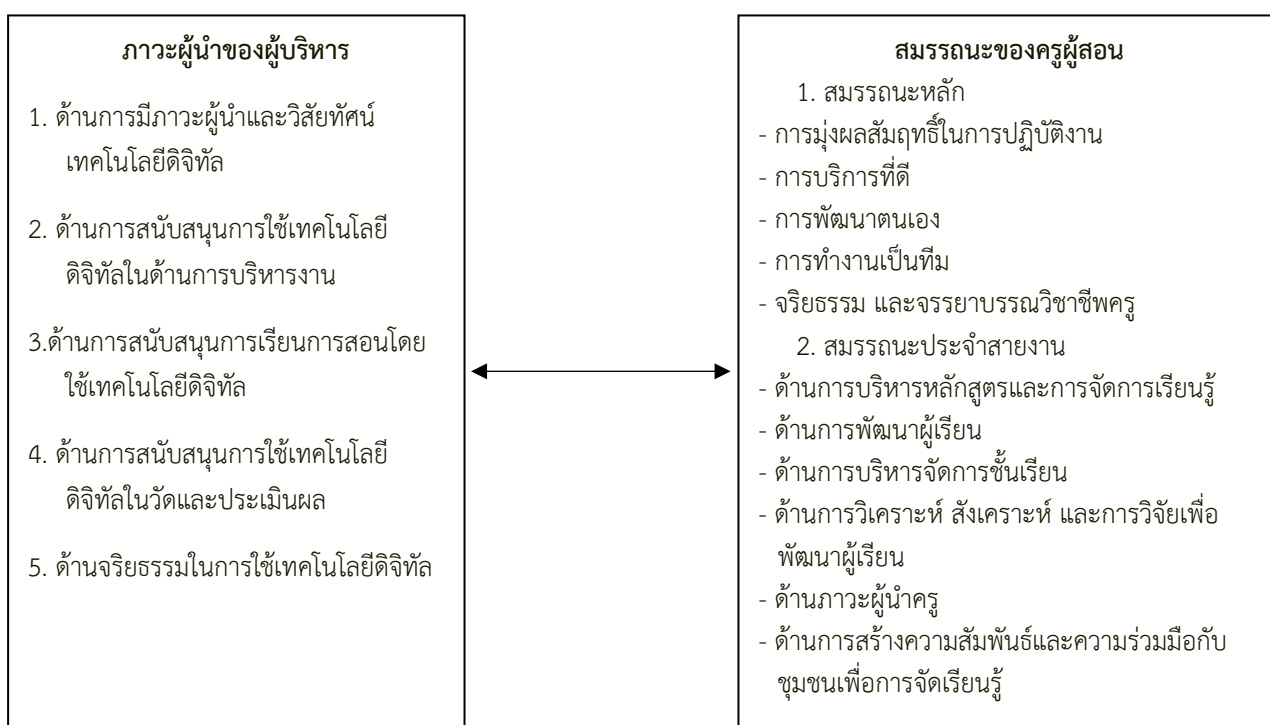
4.3 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูผู้สอน ในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) และการ

แปลผลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson' product moment correlation: coefficient) ในรูปความเรียงซึ่งผู้วิจัยได้ทำการกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามเกณฑ์ (สมถวิล วิจิตรวรรณ และคณะ, 2556) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.80 ถึง 1.00	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.60 ถึง 0.79	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.40 ถึง 0.59	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.20 ถึง 0.39	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 ถึง 0.19	หมายความว่า มีความสัมพันธ์กันต่ำ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า บว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงาน ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.39) ส่วนด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.38)

2. สมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

สมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วย สมรรถนะหลักของครูผู้สอนในสถานศึกษา และสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา ดังนี้

2.1 สมรรถนะหลักของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.44) และด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.44) รองลงมาคือ ด้านการบริการที่ดี ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.59) ส่วนด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.38)

2.2 สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.44) และด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.44) รองลงมาคือ ด้านการบริการที่ดี ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.59) ส่วนด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = 0.38)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ตัวแปร	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5
X1	0.944**	0.687**	0.510**	0.652**	0.800**
X2	0.541**	0.515**	0.915**	0.786**	0.622**
X3	0.556**	0.534**	0.560**	0.943**	0.832**
X4	0.946**	0.563**	0.539**	0.685**	0.870**
X5	0.556**	0.803**	0.530**	0.724**	0.728**
X	0.806**	0.728**	0.707**	0.887**	0.894**

หมายเหตุ: **แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะครู ในภาพรวมและรายด้าน

ตัวแปร	A1	A2	A3	A4	A5	A6	D	ระดับความสัมพันธ์
X1	0.874**	0.450**	0.593**	0.639**	0.663**	0.558**	0.801**	สูง
X2	0.628**	0.471**	0.859**	0.782**	0.683**	0.556**	0.814**	สูงมาก
X3	0.601**	0.458**	0.638**	0.938**	0.920**	0.929**	0.886**	สูงมาก
X4	0.824**	0.457**	0.629**	0.678**	0.740**	0.640**	0.829**	สูงมาก
X5	0.822**	0.547**	0.600**	0.714**	0.732**	0.618**	0.816**	สูงมาก
X	0.869**	0.558**	0.769**	0.878**	0.875**	0.775**	0.966**	สูงมาก

หมายเหตุ: **แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 และ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.966 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารในแต่ละด้านกับสมรรถนะครูผู้สอนในสถานศึกษา ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (X3) กับสมรรถนะครูผู้สอนในสถานศึกษา (Y) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.886 รองลงมาคือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวัดและประเมินผล (X4) กับสมรรถนะครูผู้สอนในสถานศึกษา (Y) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.829 ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ ด้านภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล (X1) กับสมรรถนะครูผู้สอนในสถานศึกษา (Y) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.801 มีความสอดคล้องกับสมมติฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล และมีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผันอย่างลึกซึ้ง จึงได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และ มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล อีกทั้งมีการสร้างบรรยากาศการทำงานแบบดิจิทัลที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ให้เป็นดิจิทัล สร้างระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ครูผู้สอนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะอันจะส่งผลต่อครูให้สามารถปฏิบัติงานและปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครูอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ครูมีการพัฒนาความสามารถไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขญา โกลลวานิช และ สิทธิชัย สอนสุภี (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยดา เปี่ยมพิชนะ (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Domeny, J. V. (2017) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลและการประยุกต์ใช้ดิจิทัลในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารและการใช้ระบบดิจิทัลของครู ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่มากกว่าสามารถบูรณาการเทคโนโลยีนวัตกรรมที่ส่งผลให้ครูสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสนับสนุนนวัตกรรมในโรงเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับหนึ่ง และมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชัดเจน อาทิ มีการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาครูให้มีสมรรถนะในการเข้าถึง และเข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัล จนสามารถนำมาบูรณาการ และประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง อีกทั้งมีการส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้กับผู้เรียน จนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ หากผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนครูผู้สอนให้มีสมรรถนะหลัก และสมรรถนะประจำสายงานเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยดา เปี่ยมพิชนะ (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร ประกอบด้วย ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการมีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใน

ด้านการบริหารงาน ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วยสมรรถนะหลักของครูผู้สอนในสถานศึกษาและสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา ดังนี้

1) สมรรถนะหลักของครูผู้สอนในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่องได้อย่างมีคุณภาพ ครูมีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อ่อนน้อมถ่อมตน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประพฤติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อให้ครูมีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพเป็นไปตามเกณฑ์หรือสูงกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัสพงษ์ เก่งฉลาด และ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และด้านการทำงานเป็นทีมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดการชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลสัมฤทธิ์ให้ดีขึ้น โดยอาศัยการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษา และสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อจัดการเรียน และพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

2) สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนมีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีสมรรถนะประจำสายงานเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพหรือสูงกว่า จนสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นียดา เปี่ยมพิชนะ (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครูผู้สอนให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรอื่น ๆ รวมถึงภาครัฐและเอกชน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์หรือสูงขึ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.966 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสามารถขับเคลื่อนให้ครูผู้สอนเกิดสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่ง และมาตรฐานวิชาชีพ เป็นไปตามเกณฑ์หรือสูงกว่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัสพงษ์ เก่งฉลาด และ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารในแต่ละด้านกับสมรรถนะครูผู้สอนในสถานศึกษา ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับสมรรถนะครูผู้สอนในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.886 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญเกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาและส่งเสริมครูผู้สอนให้มีสมรรถนะในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสร้างนวัตกรรมและพัฒนาการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

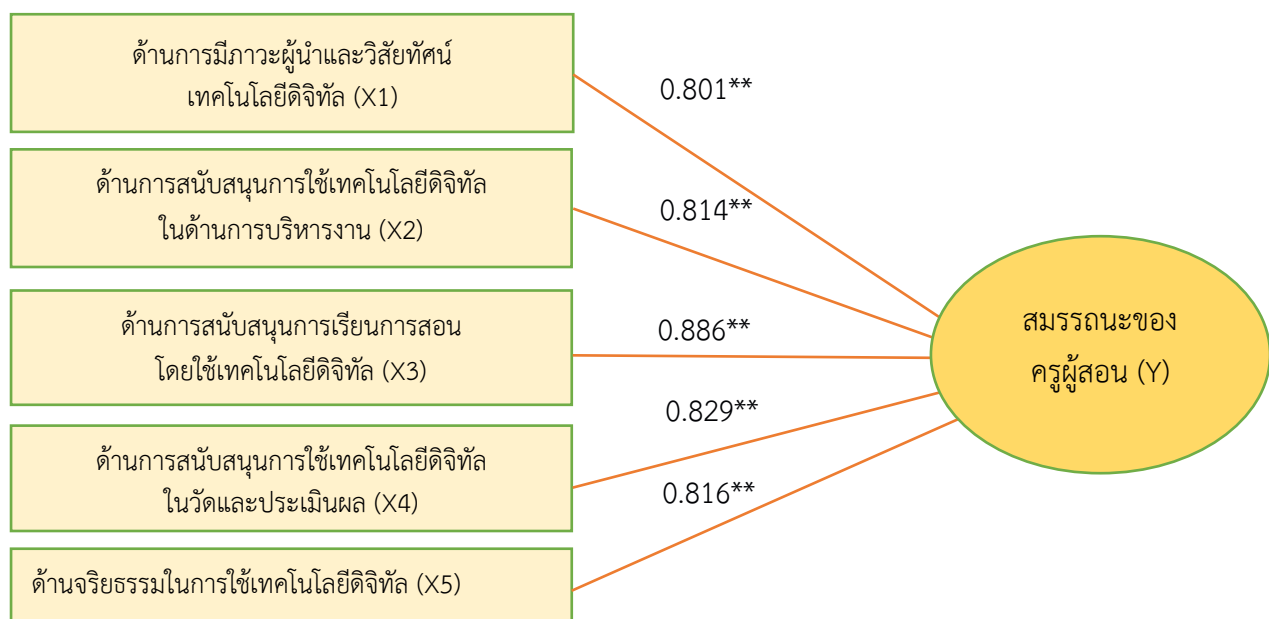
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีขนาดความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.986 เมื่อพิจารณา

ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารในแต่ละด้านกับสมรรถนะหลักของครู ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวัดและประเมินผลกับสมรรถนะหลักของครู มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.881 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญเกี่ยวกับการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวัดและประเมินผล เพื่อเสริมสร้างครูผู้สอนทุกคนให้มีสมรรถนะหลัก อาทิ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย มั่นสพพงษ์ เก่งฉลาด และ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะประจำสายงานของครู มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.929 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ ภาวะผู้นำของผู้บริหารในแต่ละด้านกับสมรรถนะประจำสายงานของครู ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับสมรรถนะประจำสายงานของครูมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.874 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชัดเจน อาทิ ส่งเสริมให้ครูใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ จนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยดา เปี่ยมพิชนะ (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานกับสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา และมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ใหม่

จากศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ใช้เป็นแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา และสามารถนำไปพัฒนาและบริหารสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้

ภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ (X)ของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอน (Y) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับหนึ่ง และมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

สมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วยสมรรถนะหลักของครูผู้สอนในสถานศึกษาและสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา ดังนี้ 1) สมรรถนะหลักของครูผู้สอนในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) สมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.966 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะหลักของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีขนาดความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.986 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำของผู้บริหารในแต่ละด้านกับสมรรถนะหลักของครู ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวัดและประเมินผลกับสมรรถนะหลักของครู มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.881

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะประจำสายงานของครู มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.929 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ ภาวะผู้นำของผู้บริหารในแต่ละด้านกับสมรรถนะประจำสายงานของครู ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด คือ ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับสมรรถนะประจำสายงานของครูมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก มีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ 0.874 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้สามารถนำข้อเสนอแนะจากงานวิจัยไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 จากการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารด้านการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการวัดประเมินผลสมรรถนะของครูผู้สอนในด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ

1.2 จากการศึกษาสมรรถนะหลักของครูผู้สอนในสถานศึกษา พบว่า ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความสามารถในการวางแผนการกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์สังเคราะห์ภารกิจงานให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

1.3 จากการศึกษาสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอนในสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำครูมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีคุณลักษณะเป็นภาวะผู้นำครูเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

1.4 จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับสมรรถนะครูผู้สอนในสถานศึกษา พบว่า ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับสมรรถนะครูผู้สอนในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก เป็นคู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเสริมสร้างให้ครูมีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิชาชีพ

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารกับสมรรถนะของครูผู้สอน ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ แล้วนำองค์ความรู้ที่ได้มาเป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบกัน และนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนให้สูงขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อให้ทราบถึงภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารด้านใดบ้างที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษา แล้วนำข้อมูลที่ได้มากำหนดแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารที่สามารถเสริมสร้างสมรรถนะของครูผู้สอนให้สูงขึ้น

2.3 ควรมีการพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถเสริมสร้างสมรรถนะของครูผู้สอนในสถานศึกษาให้สูงขึ้น แล้วนำข้อมูลที่ได้มากำหนดนโยบายให้กับผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถบริหารสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูผู้สอนให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กันตชาติ กุดนอก. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: บิซซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นิยดา เปี่ยมพิชนะ. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะประจำสายงานของครูในสถานศึกษา. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(4), 612-631.
- มนัสพงษ์ เก่งฉลาด และ สมศักดิ์ เอี่ยมคงสี. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะหลักของครู. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 20(38), 74-84.
- สมถวิล วิจิตรวรรณ, สุภามาส อังสุโชติ, รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์, สุนิสา จั๋ยม่วงศรี และ ชูศักดิ์ ศิริรุ่งพันธ์. (2556). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ชัยภูมิ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2.
- สุขญา โกมลวานิช และ สิทธิชัย สอนสุภี. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. *วารสารวิจัย มข. (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9(2), 159-167.
- Domeny, J. V. (2017). *The relationship between digital leadership and digital implementation in elementary schools*. (Doctoral dissertation, Southwest Baptist University).
- Yamane, T. (1973). *Statistics an Introductory Analysis*. (3rd Edition). New York: Harper and Row.